

ABC

PISMO CODZIENNE

INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIM

NASZE ABC

Coś się musi zmienić

Dziś przed Sądem Okręgowym znalazła się sprawa Zakładów Żyrardowskich. Będzie ona jeszcze przedmiotem rozpraw przed sądami karnymi, ale istota przestępstw, popełnionych w Żyrardowie, jest już znana.

Są to typowe nadużycia anonimowego kapitału, tylko trochę przejawskawione. Istotą takich nadużyć jest to, że trudno je podciągnąć pod odpowiednie przepisy kodeksu karnego. Zespół różnych kombinacji, stanowiących w sumie niewątpliwie nadużycie, rozłożony na poszczególne elementy, przedstawia taką łamiącą, że bez zrozumienia całej kombinacji nie można stwierdzić kiedy i jak naruszono przepisy prawa.

Tem polega trudność zwalczania nadużyć normalną drogą wymiaru sprawiedliwości. Trudno — prawo idzie za życiem, nie może nadążyć za rozwojem nowych form gospodarki, za pomyślowością oszustów. Ustawodawstwo o spółkach akcyjnych musi ulec reformie, dla zabezpieczenia interesów mniejszości, która nie może być tak krzywdzona, jak to było w Żyrardowie.

Ale to tylko szczegół. O wiele ważniejsze jest zagadnienie etyki ludzi interesu. Na tle niedoskonałości systemu prawnego i upadku innych hamulców działalności gospodarczej, zmierzającej do osiągnięcia jaknajwiększych zysków, zarysowuje się groźne zjawisko upadku poczucia etycznego u ludzi interesu. Staliśmy zawsze na stanowisku, że tu leży jedna z istotnych przyczyn przesilenia gospodarczego. Konsekwencją upadku moralności jest zanik zaufania, a zatem i zanik kredytu, przesilenie gospodarki na kredycie opartej.

Czy na płaszczyźnie wymiaru sprawiedliwości można położyć kres demoralizacji w życiu gospodarczym? Przed sąd dostają się tylko reprezentacyjne typy rycerzy wielkiego przemysłu, jak Insull w Ameryce, czy przedstawiciele Boussaca w Polsce. A ileż nadużyć pozostaje w ukryciu?

Wiadomo, że operacje typu boussacowskiego są na porządku dziennym w bardzo wielu przedsiębiorstwach. Możliwe, że afera Żyrardowska przyczyni się do tego, że wszędzie zostaną nowe sprawy, że nowa fala działalności przekroczy Rubikon, płynący między wygodnymi fotelami zarządów, a więzieniem mokotowskim. Ale proces ten mógłby przybrać większe rozmiary. Wyjść poza ramy kryminalnych incydentów, stać się początkiem przeobrażenia struktury gospodarczej.

W każdym razie nie ma mowy o tem, by moralność i psychologia sfer gospodarczych szła dalej po linii rozwoju od typu majstra cechowego do typu Boussaca. Coś się musi zmienić...

W. Z.

Krwawe tarcia na zebraniu „czarnych” koszul

LONDYN, 6.10 (PAT). W czasie zebrania angielskich faszystów w Plymouth, na którym przemawiał sir Oswald Mosley, doszło wczoraj wieczorem do gwałtownych starć, w czasie których poraniono około 20 osób.

Sekwestr w Żyrardowie utrzymany

Sąd odrzuca protest pełnomocników Boussac'a

Dziś w wydziale handlowym Sądu Okręgowego w Warszawie odbył się drugi etap sprawy Żyrardowskiej, mianowicie rozprawa nad protestem pełnomocników Boussac'a o cofnięcie sekwestru.

W związku z zawarciem umowy biskupickiej, Sąd Okręgowy otrzymał dnia 3 sierpnia podanie podpisane przez pełnomocników komitetu polskiej mniejszości o uznanie ich powództwa przeciw Boussac'owi za niebyłe i umorzenie sprawy wobec obustronnej zgody na zapis na sąd polubowny. Podanie to podpisali pełnomocnicy mniejszości akcjonariuszy adwokaci: Landau, Polikier i Urbanowicz.

Mimo jednak tego podania sąd nie zniósł sekwestru i sprawy nie umorzył. Już bowiem 17 sierpnia jeden z członków komitetu mniejszości p. Józef Śliwicki zawiadomił, że cofnął pełnomocnictwo dane adwokatowi Polikierowi i nie uznaje umowy o sędzie polubownym.

Wobec tego sprawa potoczyła się dalej normalnym trybem.

Sprawozdanie z sekwestru

O godzinie 10.25 wśród olbrzymiego zainteresowania publiczności zostało otwarte dzisiejsze posiedzenie sądu. Rozprawa rozpoczyna się od zreferowania całości sprawy przez przewodni-

cącego kompletu sędziego Lautera. Referat obejmował przedewszystkiem sprawozdanie sekwestratorów za okres od 8 marca do 3 czerwca.

Całe sprawozdanie oparte jest na cyfrach, które najlepiej mówią o poprawie sytuacji w Zakładach Żyrardowskich. Podniosła się produkcja fabryki i stan zatrudnienia, zakupiono poważne ładunki ropy, dokonano remontu fabryki, pozyskano szereg korzystnych dostaw. Obrót za cztery miesiące wzrósł o przeszło 1.000.000 zł.

Polepszył się również stan kasy, zaległości podatkowe zostały spłacone. Konta generalne spadły o kilkadziesiąt tysięcy. Spadły nawet koszty sądowe, choć sekwestr kosztuje 40.000. Dywidendy poważnie wzrosły.

Sekwestr jedyną obroną mniejszości

Skończył sędzia Lauter przypomniał pokrótce dotychczasowy przebieg sprawy. Podkreślał, że chociaż spośród 324 polskich akcjonariuszów tylko 28 wystąpiło z skargą, to jednak wszyscy znajdują się pod opieką sądu. Po wiadomości w prasie o zawarciu umowy biskupickiej, posypały się do sądu protesty wielu akcjonariuszy. Zniesienie bowiem sekwestru usunęłoby jedyną możliwość ustalenia nadużyć Boussac'a i jego współpracowników. Fran-

Ze sprawą sen. Wyrostka Sąd klubowy B. B. ma kłopoty

wobec sprzecznych opinii ekspertów

Z kół dobrze poinformowanych donoszą nam, że ekspertami w głoszonej sprawie sen. Wyrostka byli, poza adw. Domańskim, także adwokaci Pęksi i Rymowicz. Ażkolwiek opinie ich, tak jak i cały przebieg rozprawy, trzymane są w ścisłej tajemnicy, utrzymują, że ekspertyzy wypadły dość sprzecznie i prawdopodobnie sąd partynijny Bloku przy-

wydawaniu orzeczenia o postępowaniu sen. Wyrostka w charakterze radnego, jako też pełnomocnika Rojzenow, będzie miał niezwykle trudny orzech do zgryzienia.

Książa pogłoski, że kilku adwokatów, którym zamierzano powierzyć ekspertyzę, nie zgodziło się na złożenie opinii.

Nowe rekordy lotów na szybowcach

Na terenach szybowcowych w Beżmehowej pod Lwowem ustanowiono w tych dniach szereg nowych rekordów na szybowcach.

Dnia 4 b. m. p. Marja Younga, pilotka Aeroklubu Lwowskiego, na szybowcu S. G. 21 (Lwów), konstrukcji inż. Szezepana Grzeszyka, ustanowiła dwa nowe polskie kobiece rekordy długotrwałości lotu — 6 godzin 13 min. (dotychczas 5 godzin 57 minut) i wysokości — 770 m.

Dnia 5 b. m. p. Piotr Hynarski, pilot Aeroklubu Lwowskiego i instruktor szkoły szybowcowej w Beż-

mehowej, na szybowcu 2-osobowym C. W. 4, konstrukcji inż. Czerwińskiego, z pasażerem Mikołkiem ustanowił lotem, trwającym 9 godzin 7 min. nowy polski rekord długotrwałości lotu na szybowcu z pasażerem (dotychczasowy rekord wynosił 4 godziny 33 minuty).

Dnia 5 października r. b. p. Wanda Modlikowska, pilotka Aeroklubu Poznańskiego, lotem, trwającym 9 godzin 3 min. na szybowcu C. W. 5, konstrukcji inż. Czerwińskiego, pobili rekord kobiecej długotrwałości lotu, który osiągnęła p. Younga.

Olbrzymi pożar w magazynach „Małopolski“

BORYSLAW, 6.10. Dziś, około godz. 3-jej nad ranem wybuchł w Boryslawie olbrzymi pożar w magazynach centralnych koncernu naftowego „Małopolska“.

Płomienie objęły z gwałtowną szybkością 4 główne obiekty, gdzie znajdowało się bardzo wiele cennych materiałów i narzędzi technicznych, które uległy zniszczeniu. Ocalał jedynie maga-

zyn ze starymi narzędziami wiertniczymi.

Przyczyna pożaru dotychczas nieustalona. Akcja ratunkowa, w której bierze udział kilka oddziałów straży pożarnej trwa bez przerwy. Położony w pobliżu magazyn spółki „Nafta“ ocalał.

Wysokość szkód nie można na razie ustalić. W każdym razie są one bardzo duże.

Okrucieństwa wobec żołnierzy i policjantów

Krwawe walki w całej Hiszpanji

Ruch rewolucyjny słabnie...

LONDYN, 6.10 (PAT). Agencja Reutersa donosi z Madrytu, że komunikacja z prowincjami, w których szerzy się ruch rewolucyjny, nie została jeszcze przywrócona. Do stolicy napływają wiadomości o nowych walkach.

W całym kraju aresztowano zgórą

2.000 osób, w Astorga oddziały wojskowe oteoczyły rewolucjonistów, którzy uzbrojeni są w karabiny maszynowe najnowszego typu. Władze wojskowe w Oviedo twierdzą, że żołnierze byli tak atakowani przez powstańców, znakomicie uzbrojonych. Władze spodziewają się, że ruch

rewolucyjny będzie niebawem stłumiony. Według wiadomości z tych samych źródeł, rewolucjoniści dopuścili się szeregu okrucieństw wobec żołnierzy i policjantów.

W okręgu górniczym Oviedo górnicy katolickiej współdziałają z wojskiem. Powstańcy pozrywali tory kolejowe w wielu miejscowościach. Począł i telegraf w Madrycie pracując dzisiaj ze zmniejszonym personelem pod osłoną policji.

(Obszerne szczegóły krwawych walk w Hiszpanji podajemy na str. 2-giej).

Propozycje Hitlera w sprawie Austrii

WIEDEŃ, 6.10. Ogromną sensację wywala tutaj podana wczoraj wiadomość, jakoby Hitler zaproponował Mussoliniemu 10-letni pakt, gwarantujący niepodległość Austrii, z tem, że Włochy zgodzą się na równoprawienie Niemiec w sprawie zbrojeń. Ażkolwiek w Rzymie odmawiając wszelkiej informacji, twierdząc, że propozycji takiej nie otrzymywano, to jednak wydaje się ona w obecnych warunkach dość prawdopodobna.

Wizyty i ich cele polityczne

BERLIN, 6.10. Prasa niemiecka zajmuje się wizytami króla Aleksandra w Paryżu i Barthou w Rzymie. Korespondenci pism berlińskich donoszą z Paryża, że odroczenie wizyty Barthou nastąpiło wskutek trudności, powstałych między Francją a Włochami, a nie wobec konieczności odłożenia tej wizyty ze względu na przyjazd króla Aleksandra. Między obu wizytami istnieje związek. Francja podjęła się roli medjatorki między Włochami i Jugosławią. W pomyślnie rozwijających się stosunkach miały zająć nowe przeszkody.

Okręt Na mieliźnie

HONG-KONG, 6.10 (PAT). Według otrzymanych tu doniesień, poważne niebezpieczeństwo zagraża transportowemu angielskiemu „City of Cambridge”, który osiadł na mieliźnie w pobliżu wyspy Pratas o 200 mil od Hong-Kongu. Do wyspy tej zbliża się podobno tajfun. Krążownik angielski „Suffolk” odpłynął na ratunek „City of Cambridge”.

Aresztowania komunistów w Borysowgradzie

SOFIA, 6.10 (PAT). Policja polityczna aresztowała w Borysowgradzie licznych członków szeroko rozgałęzionej organizacji komunistycznej.

W związku z tem czynnikami zbliżone do tej liczby wiele kobiet i młodzieży. Odpowiadają oni będą za przekroczenie przepisów ustawy o ochronie państwa.

U. S. A.

pragnie ograniczenia zbrojeń morskich

WASZYNGTON, 6.10 (PAT). Norman Davis odjechał do Londynu, gdzie, jako przedstawiciel Stanów Zjednoczonych, brać będzie udział w rokowaniach morskich. W

związku z tem czynnikami zbliżone do tej liczby wiele kobiet i młodzieży. Odpowiadają oni będą za przekroczenie przepisów ustawy o ochronie państwa.

Dowództwo Reichswehry Żąda swobody zbrojeń

PARYŻ, 6.10 (PAT). Najsensacyjniejszą wiadomością, podaną przez prasę poranną, jest informacja, zamieszczona w „Echo de Paris”, a potwierdzona przez „L'Ouvrier”, które to dzienniki nadają się, jakoby ze „źródeł miodajnych”, iż główne dowództwo Reichswehry domaga się stanowczo, aby rząd Rzeszy Niemieckiej odrzucił oficjalne klauzule militarne Traktatu Wersalskiego, gdyż zwią-

zenie efektywne i fabrykacja materiału wojennego oraz tanków nie mogą być już dłużej ukrywane. „Echo de Paris” twierdzi, że generał Blomberg postawił datę 1 października, jako ostateczny termin wypowiedzenia tych klauzul, podobno jednak miał się temu sprzeciwić minister v. Neurath.

Oba wymienione powyżej dzienniki twierdzą, że sprawa ta została tylko chwilowo odłożona.